

АРХИВСКИ ПРИМЕРОК

Архивски знак:	1501
Рок на чување:	107
	30.08 2022 год.
Потпис:	<i>[Signature]</i>

Влада на Република Северна Македонија
Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut

ЦЕНТАР ЗА УПРАВУВАЊЕ СО КРИЗИ
QENDRA PËR MENAXHIM ME KRIZA

Дел. бр.

15-2538 / 1

30-08-2022 година

НАЦРТ СТРАТЕШКИ ПЛАН

НА ЦЕНТАРОТ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО КРИЗИ

ЗА ПЕРИОД 2023 – 2025 ГОДИНА

ДИРЕКТОР

Стојанче Ангелов

Скопје, август 2022 година

Почитувани,

Врз основа на анализата на постигнатите резултати и остварениот напредок во досегашниот период на изградба и развој на Системот за управување со кризи, во овој Нацрт Стратешки план, Центарот ги претставува сопствената визија и мисија, кои подржани преку адекватни програмски активности и обезбедување на финансиски средства, планира да ги реализира своите стратешки приоритети и цели, со што ќе се обезбеди имплементирање на ефикасен и ефективен систем за управување со кризи во Република Северна Македонија, во функција на ефикасна заштита на животот и здравјето на граѓаните, материјалните, природните и културните добра, како и општата безбедност на државата.

Во Нацрт Стратешкиот план на Центарот за управување со кризи (Центарот) за периодот 2023 - 2025 година ги презентираме стратешките приоритети и цели на Центарот, со чија реализација во наредниот период ќе се придонесе во остварувањето на стратешките приоритети на Владата на Република Северна Македонија и нејзините политики од областа на управувањето со кризи и намалувањето на ризици од катастрофи.

Во процесот на изработката на Нацрт Стратешкиот план за периодот 2023- 2025 година, Центарот пристапи кон поставување на своите приоритети и цели, воспостави соодветни програми преку кои ќе се обезбедат финансиски средства за јакнење на капацитетите за ефикасна употреба на целокупните ресурси за постигнување на оптимална ефективност во намалувањето на ризиците од катастрофи на територијата на Република Северна Македонија или на одредени нејзини делови.

Со реализирањето на поставените стратешки приоритети и цели во овој Нацрт Стратешки план, очекуваме да се зајакнат вкупните капацитети на Центарот и Системот за управување со кризи со што ќе се придонесе во зголемување на нивото на вкупните способности на субјектите за превенција и рано предупредување за ризиците кои можат да предизвикаат катастрофи, како и брз и ефикасен одговор и закрепнување од последиците при катастрофи на територијата на Република Северна Македонија, или на одредени нејзини делови.

Директор на Центарот за управување со кризи

Стојанче Ангелов

1.1. ВОВЕД

Центарот за управување со кризи, како самостоен орган на државната управа има посебно место и улога во Системот за управување со кризи во Република Северна Македонија. Мандатот на Центарот, (по положба и функција на дирекција, со својство на правно лице) е определен во членот 21 од Законот за Управување со кризи (Сл. Весник на РМ бр. 29/2005 и Сл. Весник на РМ бр.36/2011,), според кој, Центарот ги врши работите што се однесуваат на обезбедување континуитет во меѓуресорската и меѓународната соработка, консултации и координација во управувањето со кризи; изработување и ажурирање на единствена процена на загроеност од сите ризици и опасности кои можат да ја загорзат безбедноста на Републиката; предлагање мерки и активности за разрешување на кризи и кризна состојба и врши и други работи утврдени со закон, воедно е и носител на вкупната поддршка (стручна, организациска, административна и друга) на Управувачкиот комитет и Групата за процена, како Владини тела кои управуваат со Системот за управување со кризи.

Имајќи ја предвид ваквата законска поставеност на институцијата, процесот на стратешкото (среднорочно) планирање во Центарот, покрај тоа што е посебно насочен кон сопствените приоритети и цели, има и поширока координативна функција со активности кои ги планираат и спроведуваат останатите субјекти во Системот за управување со кризи.

Нацрт Стратешкиот план на Центарот за управување со кризи за периодот 2023-2025 година, согласно Методологијата за стратешко планирање и подготвување на Годишната програма за работа на Владата на Република Северна Македонија и Методологијата за изменување и дополнување на Методологијата за стратешко планирање и подготвување на Годишната програма за работа на Владата, претставува среднорочен план каде јасно се изразени приоритетите кои ќе се остваруваат во наведениот период со конкретни активности во кој се поставени општите и посебните цели на Центарот, програмите врз кои е ставен посебен акцент и активностите кои треба да се преземат.

1.2. Анализа на состојбата

Процесот на стратешкото планирање претставува механизам кој овозможува Центарот за управување со кризи врз основа на претходно издржана анализа да ги утврди приоритетите, приоритетните цели и политиките во функција на нивно остварување во рамките на буџетскиот процес и следствено на тоа ефикасно да алоцира соодветни ресурси за нивно спроведување.

Од извршената анализа на состојба за постигнатите резултати на Центарот за управување со кризи во 2021 година, констатирано е дека Центарот оствари висок степен на реализација на активностите од стратешко значење.

I. Во стратешката програма „Управување со кризи“:

Во текот на 2021 година Центарот за управување со кризи функционираше во услови на:

- Постоене на кризна состојба на дел од територијата на Република Северна Македонија, заради висок ризик од зголемен обем на влез и транзитирање на мигранти низ територијата на РСМ и заради заштита на јавното здравје од илегална миграција во услови на постоење на пандемија прогласена од Светската здравствена организација за вирусот SARS-COV-2 и спречување од негово ширење, со кои се загрозува безбедноста, здравјето и имотот на населението.
- Постоене на кризна состојба на територијата на Република Северна Македонија, заради заштита на јавното здравје во услови на постоење на пандемија прогласена од Светската здравствена организација од заразната болест COVID 19, предизвикана од вирусот SARS-COV-2 и заради спречување од негово ширење во зголемен обем, со што се загрозува здравјето на населението.
- Постоене на кризна состојба заради зголемена појава на пожари на територијата на Република Северна Македонија.
- Постоене на кризна состојба на целата територија на Република Северна Македонија заради недостиг со електрична енергија и состојбите на пазарите на електрична енергија.

Центарот за управување со кризи за времетраењето на кризните состојби превзема мерки и активности согласно Законот за управување со кризи, а првенствено на:

- Обезбедување на административна и техничка поддршка при организација на одржување на седници на **Управувачки комитет за одржани 11 седници.**
- Обезбедување на административно-стручна поддршка при организација на одржување на седници на **Група за процена за одржани 7 седници.**
- Обезбедување на административно-стручна поддршка при организација на одржување на седници на **Главен Штаб за одржани 30 седници.**
- Координација со активностите во текот на справувањето со кризната состојба, преку изработка на акциски планови и контрола на спроведување;
- Редовни неделни известувања за преземените активности во врска со одлуките за кризна

состојба (согласно член 31 од Законот за управување со кризи);

- Изработка на извештаи за завршувањето на кризната состојба (согласно член 31 од Законот за управување со кризи);
- Доставување на редовни, дневни известувања за состојбата со пандемијата од заразната болест COVID -19, предизвикана од вирусот SARS-COV-2 ;
- Постојано следење на состојбите во времетраењето на кризните состојби;
- Координација за обезбедување на потребна меѓународна помош;
- Информациско-документаристичка обработка на податоци за предизвикани штети, ангажирани сили и ресурси, трошоци на субјектите во СУК и сл.

Ваквите состојби условија нови приоритети во работењето на Центарот за управување со кризи и ангажирање на значителен дел од ресурсите за практично спроведување на донесените Одлуки со законска сила како и на мерките, препораките и заклучоците на Владата на Република Северна Македонија.

ЕУ проект: HELP - Интегриран оперативен центар за пружање меѓународна помош (Integrated Operations Center for Providing Humanitarian Assistance)

- Времетраење на проектот: 02.04.2018 – 31.10.2021 год.
- Проектот HELP има за цел да го зголеми капацитетот и подготвеноста на хуманитарната помош во прекуграничната област заради ефективна и ефикасна превенција, ублажување и управување со ризици од катастрофи.
- Очекувани резултати од проектот се зголемена подготвеност за одговор при итни случаи во прекуграничната област, брзо донесување на одлуки засновани на сигурни информации благодарение на воспоставени механизми за координација и одржани симулациони вежби.

ЕУ проект: J-CROSS - Заедничка прекугранична соработка за заштита на населението од природни непогоди и катастрофи предизвикани од човек (Joint Cross Border Cooperation for Securing Societies Against Natural and Man Made Disasters)

- Времетраење на проектот: 04.07.2018 – 01.07.2021 год.
- Проектот J-CROSS има за цел на долгорочен период да ги намали ризиците од природни катастрофи и катастрофи предизвикани од човек во регионите на Западна Македонија и Пелагонија и воедно искуствата стекнати од овој проект во иднина да се споделат со други прекугранични области.
- Главна цел на проектот е намалување на ризиците од природни непогоди и катастрофи предизвикани од човечки фактор во регионите на Западна Македонија и Пелагонија.

НАТО проект: NICS - Следна генерација на систем за командување и управување со инциденти (Next-Generation Incident Command System)

- Времетраење на проектот: 01.12.2016 – 31.10.2021 год.
- Со имплементацијата на овој проект земјите учесници од Западен Балкан (Северна Македонија, Босна и Херцеговина, Хрватска и Црна Гора) ја имаа можноста да се стекнат со соодветни знаења и вештини од Следната генерација на систем за командување и управување со инциденти (NICS) и истите да ги прилагодат во насока на зајакнување на капацитетите за одговор и управување со кризни и итни ситуации во регионот.
- На 141-та седница на Владата на Република Северна Македонија, одржана на 25 јуни 2019 година, беа донесени заклучоци со кои „се задолжуваат сите органи на државната управа и им се укажува на институциите кои немаат статус на органи на државна управа активно да учествуваат во дигитализацијата на Системот за управување со кризи и целосно да го имплементираат и интегрираат NICS во своите институции“.
- За време на имплементацијата на проектот NICS (декември 2016 – октомври 2021) обучени се 1.300 лица од институциите на локално ниво кои се дел од СУК: полициски службеници, претставници од општините, јавните комунални претпријатија, итната медицинска помош, територијалните

противпожарни единици, како и вработени од подрачните одделенија на Центарот за управување со кризи и Дирекцијата за заштита и спасување, Армијата и претставници на Црвениот крст.

NATO EADRCC вежба „СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА 2021“, спроведена во реонот на општините Охрид и Струга

- Период на реализација: 19-24.09.2021 год.
- Вежбата се состоеше од 3 столба:
  - Столб 1: Теренска вежба и штабна вежба, чија цел беше поддршка на националните власти и градење на нашите капацитети преку подобрување на готовноста при природни катастрофи и катастрофи предизвикани од човек, планирањето, превенцијата и одговорот, а со тоа ќе се зајакнат националните капацитети за одговор при итни ситуации. Максималниот број на меѓународни учесници беше бројката од 100 учесници (националното учество не е ограничено).
  - Столб 2: ВИП симпозиум траеше 2 дена, каде се водеше дискусија помеѓу високи претставници од НАТО, членките на НАТО, партнер државите, меѓународните организации и НВО. Максимална бројка на учесници беше 50 лица, при што имаше можност и за видео емитување и онлајн учество.
  - Столб 3: Медиумска група, максимална бројка на учесници 30 лица, со можност за дополнително учество преку видео врска.
- Во вежбата вклучително националните капацитети учество зедеа над 700 лица од субјектите на Системот за управување со кризи, што ја прави најголема цивилна вежба организирана на територија на Република Северна Македонија.
- Цел на вежбата беше: Поддршка за националните власти со цел да се изгради отпорност на природни катастрофи преку подобрена подготвеност, планирање, превенција, одговор и зајакнување на нивните капацитети за справување со потенцијални цивилни итни состојби, како и употреба на NICS алатката споделена со земјите од регионот во рамки на NATO SPS (Science for Peace and Security) програмата и нејзино тестирање
- Крајната цел на вежбата е подобрување на интеоперабилноста и соработката на Република Северна Македонија со НАТО членките и другите членки на Партнерството за мир (ПЗМ) со цел зајакнување на националните капацитети.
- Во текот на 2021 година Центарот за управување со кризи како главна контакт точка со NATO EADRCC врз основа на одлуката на Владата на РСМ ги проследуваше барањата за помош при што понудите за хуманитарна помош и прифатот на истата беа во надлежност/преземани од/на Министерството за здравство и Министерството за одбрана (поради спесифичноста на донациите и капацитетите за складирање кои министерствата ги поседуваа).
- Исто така, Центарот за управување со кризи, додека траеше вонредната состојба која беше прогласена од 18 март 2020 година беше надлежен да доставува ситуациони извештаи до NATO EADRCC со што известуваше за развојот на ситуацијата.
- Воедно Центарот имаше свој член во телото водено од СЕП надлежно за координација на меѓународна помош кои се надлежни за ажурирање на листите на потреби (лице предложено од кабинетот на Директорот).

“Процената на загроеноста на безбедноста на Република Северна Македонија од сите ризици и опасности” и “Процените на загроеност на подрачјата на општините и градот Скопје од сите ризици и опасности”, согласно Законот за управување со кризи и Уредбата, редовно се ажурираат и овие процеси континуирано се реализирани во тековната 2021 година. Донесени се одлуки од страна на Советите на општините и Град Скопје. Временската динамика беше делумно забавена заради настанатата ситуација со КОВИД 19.

Во 2021 година поднесена е иницијатива за Измена на Уредба за Методологијата за изработка на Процената на загроеноста на безбедноста на РМ од сите ризици и опасности, нејзината содржина и структура, начинот на чување и ажурирање, како и определувањето на субјектите во системот за управување со кризи на кои им се доставува целосна или извод од процената

Целта на иницијативата е целосна дигитализација на активностите во рамките на Системот за управување со кризи, во сегментот на мониторинг и процена на ризици, превенција и рано предупредување, преку одржување на Веб базираните апликации Е-процена (<http://procena.cuk.gov.mk>)

Очекувани влијанија Јакнење на капацитети и способностите на националниот систем за управување со кризи во областа на превенција, рано предупредување и справување со кризи, преку континуиран процес на изработка и ажурирање на „ Процената на загрозеноста на безбедноста на Република Северна Македонија од сите ризици и опасности “ и „ Процените на загрозеност на подрачјата на општините и градот Скопје од сите ризици и опасности “, со целосна инклузивност на сите субјекти на системот на национално и локално ниво. Обезбедување на отворени информативни сетови на податоци и транспарентност кон јавноста и граѓаните.

Проект МКФФИС „ Македонски информативен систем за шумски пожари “

- Обезбедена заедничка платформа за споделување на информации и податоци, базирана на современ веб-базиран Географски информациски систем (ГИС) во кој се поврзани сите институции, кои имаат надлежности во различни фази од процесот на заштита од шумски пожари.
- Процесот на имплементација на **МАКФФИС - Македонски информативен систем за шумски пожари (МКФФИС, www.mkffis.cuk.gov.mk)** продолжи и во 2020 година во однос на воведените нови модули за превенција, рано предупредување и справување со поројни поплави, лизгање на земјиштето и ерозија на почвата.

Проект ECO-DRR „Еко - базирани решенија во намалување на ризици од катастрофи“

- Потпишан договор за проектот
- Дел од теренските активности се одложени поради пандемијата од COVID 19.

Проект (CRISIS) - Имплементација на планираните проектни активности од проектот “Сеопфатна процена на ризик на основните сервиси и транспортната инфраструктура - (Comprehensive RISK assessment of basic services and transport Infrastructure (CRISIS) со УКИМ-ИЗЗИС и сродни институции од Италија, Грција и Албанија.

Центар за обука

Согласно член 29 од Законот за управување со кризи, Центарот за управување со кризи има обврска да подготвува и реализира обука, вежби и други активности за вработените во ЦУК и учесниците во Системот за управување со кризи со што е предвидено воспоставување на Центар за обука за Системот за управување со кризи. Како резултат на соработката со Амбасадата на САД во РСМ одобрен е проект и обезбедена е поддршка во реконструкција на соодветен објект на ЦУК во Куманово. Реконструкцијата исто така овозможува еден дел од објектот да се адаптира за 24/7 работа на подрачното одделение на ЦУК во Куманово, со што трајно се решава со простор за работа, како и адаптација на дел од објектот за потребите на Е-112 центар во Куманово.

На 18.11.2021 година со Амбасадата на САД е склучен Договор за донација во реновирање на зградата во Куманово.

Согласно Програмата на Владата на РСМ за 2021 година, усвоена е Информацијата за воспоставување на Центар за обука за управување со кризи а согласно донесената **Одлуката на Владата од 31 август 2021 година**, во декември 2021 година направена е дополна на Правилниците за организација и систематизација на ЦУК и воспоставена е нова организациона единица Сектор – Центар за обука за управување со кризи.

Во 2021 година поднесена е Иницијатива за Информација за состојбата со УКБ радио системот за известување, доведување во работа и исправна состојба како и набавка на нови радио репетитори и радио станици.

Во 2021 година поднесена е Иницијатива за состојбата со Системот за тревожење и предлог за модернизација и набавка на нови сирени и систем за далечинско управување и командување со сирените.

Издадени се дозволи-пропусници од страна на Центарот за влез во двата Транзитни центри:
- ТПЦ Винојуг Гевгелија издадени се вкупно 147 дозволи-пропусници од кои 44 за редовен персонал и 103 еднодневни за посети од надвор (медиуми, гости на НВО и Меѓународните организации);
- ТПЦ Табановце Куманово издадени се вкупно 173 дозволи-пропусници од кои 61 за редовен персонал и 112 еднодневни за посети од надвор (медиуми, гости на НВО и Меѓународните организации).

Во однос на иницијативата за отворање на Канцеларии за Родово базирано насилство, консултативни-координативни и советодавни во рамки на Транзитните центри Винојуг-Гевгелија и Табановце-Куманово, истите се веќе отворени и функционални и во двата ТПЦ, под покровителство на Црвен крст на Република Северна Македонија. Во Канцелариите се функционира со редовна работа во една смена во траење од 8 (осум) часа во текот на денот, а се организираат редовни средби-координација помеѓу сите субјекти учесници во СУК кои се активни во тековното работење на двата ТПЦ (МТСП, МВР-Гранична полиција, ЦУК, НВО Меѓународните организации како и ЦК на РСМ.

II. Во стратешката програма „Воспоставување на единствен комуникациско-информациски систем“:

Имплементација на единствениот комуникациско информативен систем со единствен број на повик-јавување во случај на ризици, опасности и други несреќи на територијата на Република Северна Македонија (Е-112).

Во 2021 година поднесена е Иницијатива за Информација за степенот на имплементација на Европскиот број за итни повици Е-112 во Републиката и наредни задачи и активности.

Направена е дополна на Правилниците за организација и систематизација на ЦУК и воспоставена е нова организациона единица Сектор 112.

1.2.2. PEST Анализа

Анализата на политички, економски, социјален и технолошки план ја мери целната група и нејзините потенцијали.

Од аспект на политичките фактори кои имаат влијание врз функционирањето на Центарот за управување со кризи, најважни се:

- Стратешките приоритети и приоритетните цели на Владата на РСМ;
- Одлуки донесени од страна на Владата на РСМ.

Економски фактори:

- Обезбедени финансиски средства од Буџетот на РСМ;
- Пристап до меѓународни програми и фондови;
- Можности за обезбедување средства од донации за спроведување на одредени проектни активности

Социјални фактори:

- Здравствена состојба и развој на Пандемијата Ковид 19.

Технолошки фактори:

- Напредок на дигитални вештини и технологии.

1.2. 3. SWOT Анализа

Предности-Силни страни <ul style="list-style-type: none"> - Воспоставена организациона единица за раководење и координирање со процесот на стратешко планирање - Воспоставен стандардизиран процес на среднорочно (стратешко) и краткорочно планирање на институционално ниво - Воспоставен интерен Систем на планирање, програмирање, буџетирање и извршување (СППБИ); - Солидни административни капацитети за успешно раководење и координирање со процесот; - Реновирани и реконструирани објекти; - Повисока безбедност на информатичкиот систем во ЦУК.	Слабости (Слаби страни) <ul style="list-style-type: none"> - Недостаток на човечки ресурси во одредени организациски единици во Центарот, поради исполнување услови за заминување во пензија. - Недоволна пополнетост на одделението за стратешко планирање со адекватен персонал, согласно Правилникот за систематизација, - Отсуство на систем на редовна размена на информации и комуникација помеѓу организационите единици во процесот на планирање, следење и оценување на постигнатите резултати во спроведувањето на стратешките приоритети и цели
Можности <ul style="list-style-type: none"> - Соодветна распределба на вработените на соодветни места за кои се квалификувани, преквалификација на вработени или трансфери на вработени во соодветни сектори каде би можеле да дадат поголем придонес, - Надградба на знаењето и стручно усовршување на вработените преку генерички обуки и специјализирани обуки потребни за развој на технички знаења и компетенции за вработените.	Закани <ul style="list-style-type: none"> - Отсуство на функционални кадровски и персонални политики базирани на компетентност во процесот на планирањето - Одлив на вработени по основ на пензионирање и ненавремено пополнување на работни места со нови луѓе кои ќе го превземат знаењето и искуството

1.3. Мисија на центарот

Мисијата на Центарот се состои во обезбедување на постојано ниво на комуникација, координација, консултации и меѓуресорска размена на податоци, во функција на подготвеност и интероперабилност на субјектите што се дел од системот за превенција и рано предупредување од ризици и опасности кои можат да предизвикаат одредени катастрофи и кризни состојби, како и да обезбеди координирано справување и надминување на последиците од настани и појави кои можат да го загрозат животот и здравјето на луѓето, природните, материјалните и културните добра и општата безбедност на Републиката.

1.4. Визија

Центарот е насочен кон изградба на Систем за управување со кризи, со респектабилни капацитети и способности, втемелен на висока професионалност, посветеност и подготвеност на поединците и субјектите кои го чинат истиот, со цел обезбедување на оптимални услови за безбедна животна и работна средина, како и услови за економски и социјален просперитет на државата.

1.5. Задачи и обврски на Центарот за управување со кризи

Центарот за управување со кризи, како самостојна Владина институција, има посебна положба и стратешка функција во насока на обезбедување на постојана координација со сите субјекти, во чија надлежност е следењето на појавите и состојбите кои можат да предизвикаат несреќи и катастрофи од пошироки размери, по животот и здравјето на граѓаните, природните, материјалните и културните добра на државата.

Во таа насока и во наредниот среднорочен период, Центарот има задачи и обврски да презема активности во извршување на работите кои се однесуваат на:

- Обезбедување на целосна организациска, административна и стручна поддршка на Владините тела во чија надлежност е управувањето со Системот за управување со кризи (Управувачки комитет, Група за процена) и останатите субјекти кои извршуваат посебни задачи и надлежности во рамките на системот;
- Обезбедување на административно-стручна и техничка поддршка на Главниот штаб за управување со кризи, како оперативно и стручно тело, кое раководи со оперативните активности за справување со настанати несреќи и катастрофи на територијата на Република Македонија, како и со отстранување на предизвиканите штети и последици;
- Обезбедување континуитет во меѓуресорската и меѓународната соработка, што подразбира одржување на постојани комуникации, консултации и размена на информации, заради ефикасна координација во процесот на превенција, рано предупредување и справување со ризици и опасности кои можат да предизвикаат криза и да ја загрозат безбедноста на граѓаните, материјалните добра, културните добра, животната средина и безбедноста на Република Македонија;
- Обезбедување континуирана стручна поддршка на Единиците на локалната управа и другите органи и структури на локално ниво преку зајакнување на персоналните, материјално-техничките, организациските и други капацитети на Регионалните центри за управување со кризи.

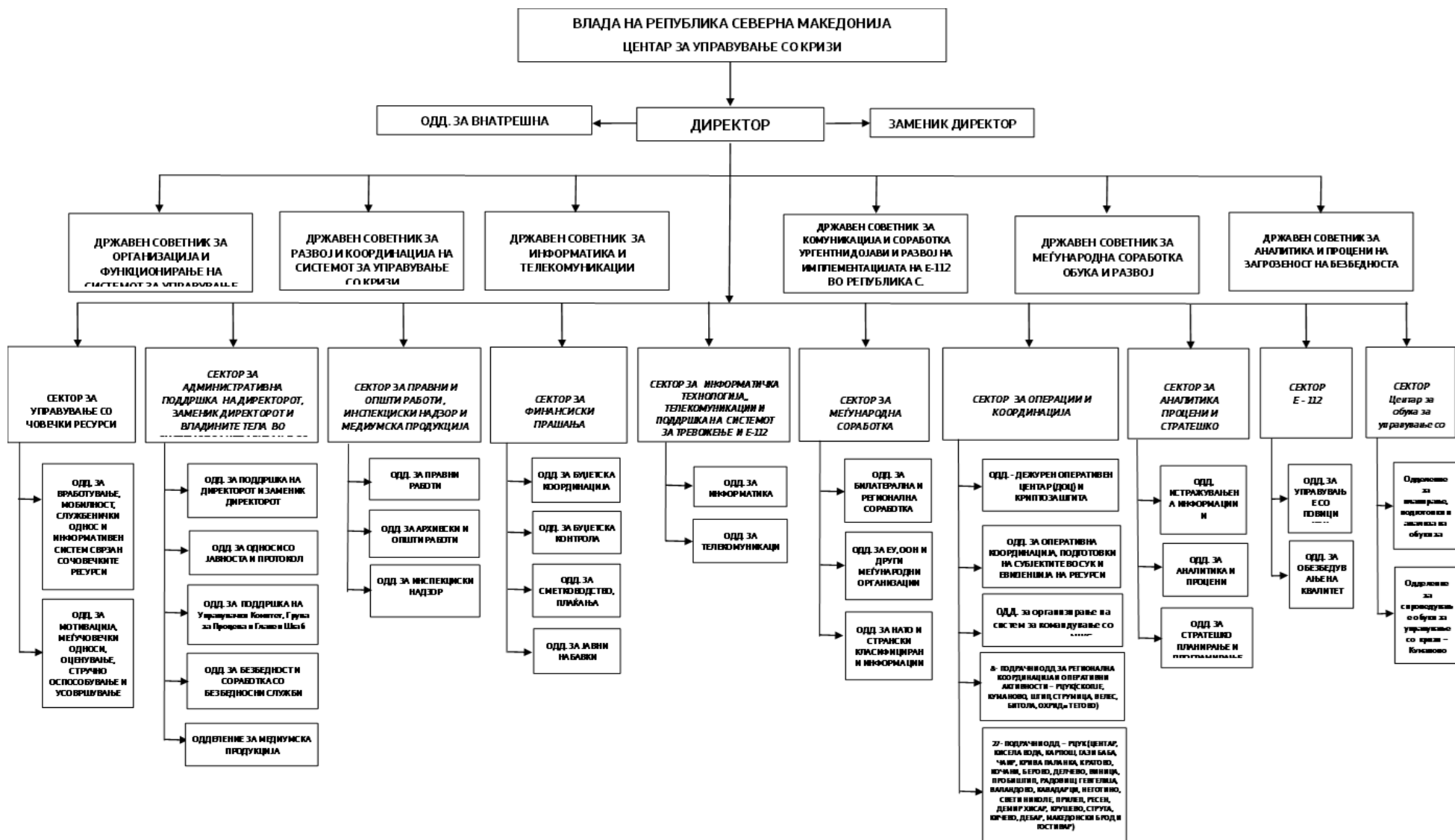
- Прибирање на податоци и информации во организирана меѓуресурска постапка, нивна анализа и обработка, и нивно соодветно документирање, со цел ажурирање на единствена процена од сите ризици и опасности по безбедноста на државата, општините и градот Скопје, како основа за преземање на соодветни мерки и активности за подготовка на субјектите во Системот за управување со кризи;
- Обезбедување на финансиски средства надвор од буџетот за воспоставување, управување и одржување на комуникациско-информативен систем со единствен број на повикување 195 (Европски број за итни повици E-112) за сите итни состојби во случај на несреќи и непогоди предизвикани од различни ризици и опасности;
- Воспоставување, усовршување, надградба и одржување на соодветен систем за известување и јавно тревожење на населението и надлежните субјекти во случај на појави кои претставуваат ризици и опасности по животот и здравјето на граѓаните и општата безбедност на државата и можат да предизвикаат криза на одредени делови или кризна состојба во целата Република;
- Соработка со агенциите на Организацијата на обединетите нации, Организацијата за безбедност и соработка во Европа, Европската унија, НАТО, со странските амбасади во земјата, Меѓународниот комитет на Црвениот крст и Меѓународната федерација на друштвата на Црвениот крст и Црвената полумесечина и други меѓународни хуманитарни организации, како и со други институции од други држави во чија надлежност е извршување на работи од пошироката областа на кризниот менаџмент;
- Планирање, подготовка и спроведување на обуки, вежби и други активности за лицата и субјектите кои извршуваат задачи во Центарот и за останатите учесници во системот за управување со кризи;
- Обезбедување транспарентност и градење јавна свест за индивидуалната, колективната и институционалната одговорност за превенција и за соодветно однесување при настанати несреќи и катастрофи;
- Преку спроведување на политиките на Владата, обезбедува поеднаква и рамноправна етничка и родова застапеност во системот за управување со кризи, имплементирајќи ги принципите на родова еднаквост, согласно препораките на меѓународните организации и регулативите на ЕУ,
- Други задачи, обврски и активности на Центарот.

1.6. Специфичност на Центарот за управување со кризи

Центарот за управување со кризи е самостоен орган на државната управа, по положба и функција на дирекција. Специфичноста во извршувањето на своите задачи и обврски, се состои во остварување на постојана комуникација и координација со сите субјекти кои го спроведуваат Системот за управување со кризи, како и со претставници на меѓународни организации и институции во чија надлежност се работите поврзани со превенција и рано предупредување за различни ризици и опасности, како и справување и надминување на последици од настанати несреќи и катастрофи.

1.7. Структура на Центарот за управување со кризи

Организациската структура во Центарот е поставена во сектори и одделенија, според органограмот.

1.8. Приоритети и цели на Центарот за управување со кризи

За остварување на своите законски надлежности а во функција на поддршка на стратешките приоритети и цели на Владата, согласно Програмата за работа на Владата на Република Северна Македонија за периодот 2022-2024 година, Центарот за управување со кризи за период 2023– 2025 година има утврдено 3 (три) приоритети за чие спроведување се утврдени 14 (четирнаесет) цели:

Приоритет : Современа администрација, дигитализирани услуги. Граѓанинот на прво место

Приоритетна цел:

1. Продолжување со активности за проширување и надградба на Македонски информативен систем за шумски пожари (MKFFIS-www.mkffis.cuk.gov.mk) преку воведување нови модули за превенција, рано предупредување и справување со поројни поплави, лизгање на земјиштето и ерозија на почвата со цел обезбедување на единствена платформа за споделување на информации и податоци, преку современ веб-базиран Географски информациски систем (ГИС) со поврзаност на релевантни институции од Системот за управување со кризи. Со воспоставување на овој систем РСМ станува единствена земја во регионот која воспоставува високи стандарди во оваа област, по примерот на Европскиот информативен систем за шумски пожари (EFFIS) кој функционира на ниво на Европската унија. Овие активности се во тек и целосната надградба на системот се планира да биде завршена до крајот на 2022 година.
2. Измена на Уредбата за Методологија за изработка на Процената на загрозеноста на безбедноста на РСМ од сите ризици и опасности, нејзина содржина и структура, начинот на чување и ажурирање, како и определување на субјектите во системот за управување со кризи на кои им се доставува целосна или извод од процената.
3. Целосна дигитализација на активностите во рамките на Системот за управување со кризи, во сегментот на мониторинг и процена на ризици, превенција и рано предупредување, преку одржување и надградба на веб-базираната апликација – Електронска процена (Е-процена), <http://procena.cuk.gov.mk> и MKFFIS, www.mkffis.cuk.gov.mk, како поддршка за спроведување на законските надлежности за изработка и ажурирање на Процената на загрозеноста на безбедноста на Република Северна Македонија од сите ризици и опасности и Процените на загрозеност на подрачјата на општините и градот Скопје од сите ризици и опасности, како и мапирање на ризици и продукција на мапи на ризици.
4. Функционална и надградена Веб платформа “Е-процена” во интерес на исполнување на законските обврски за транспарентност кон јавноста и заинтересираните страни, дигитализацијата, децентрализацијата, како и обезбедување на јавно-достапни информации преку отворен (public) пристап, со селектирани сетови на податоци и информации, во однос на процените на загрозеност за подрачјата на сите општини, градот Скопје и Републиката, како и други податоци од интерес за информирање на локалните самоуправи и населението. Со спроведувањето на овие активности во голема мерка се придонесува во исполнувањето на обврските кон меѓународните организации за намалување на ризици и катастрофи како што е Сендаи рамката за ДРР.
5. Комуникација и координација со субјектите во СУК во справување со прогласени кризни состојби,
6. Воспоставување на целосно функционален систем за известување и тревожење како дел од

сегментот за рано предупредување.

7. Воспоставување на единствен комуникациско – информациски систем со реализација на повикувачкиот број за итни ситуации E-112 кој е имплементиран и започнат со редовна работа на 11.02.2022 година, на Европскиот ден на 112.
8. Надградба на системот E-112 со втора фаза која подразбира целосно заокружување на Европската регулатива со овој број, со која се предвидува сите мобилни фиксни и кабелски оператори да овозможат бесплатно доставување на СМС пораки и соопштенија до сите граѓани кои би се нашле на одредена територија во која се очекува голема опасност.
9. Модернизација на постоечкиот УКБ радио систем за известување кој ќе биде во поддршка и на E-112 и на системот за јавно тревожење со што ќе се заокружи комплетното потребно телекомуникациско решение на ЦУК.
10. Воспоставување и функционалност на Центар за обука, во рамки на Центарот за управување со кризи, кој ќе организира, подготвува и реализира обуки, вежби и други активности за вработените во Центарот и сите учесници во Системот за управување со кризи, со цел подигање на нивната обученост, знаење и вештини за извршување на секојдневните задачи.
11. Отворање на канцеларии во ТПЦ Винојуг - Гевгелија и ТПЦ Табановце - Куманово како специјализирани центри - сервиси за жени жртви на родово базирано насилство.

Приоритет: Интеграции, НАТО и ЕУ

Приоритетна цел:

1. Континуирана меѓународна соработка во согласност со ратификуваните меѓународни договори во сите сфери со Организацијата на Обединетите нации, Организацијата за безбедност и соработка во Европа, соработка со НАТО структурите во Брисел и НАТО центрите на други држави, Европската унија, како и со странските амбасади и меѓународни претставници во земјата. Центарот соработува и со Меѓународниот комитет на Црвениот крст и со Меѓународната федерација на друштвата на Црвениот крст и други меѓународни хуманитарни организации.
2. Одговорност и подобрување на континуитетот како и подобра интегрираност на Кризниот менаџмент следејќи ги новите политики на ЕУ презентирани преку Комесарот за кризен менаџмент.
3. Упатување на 2 претставници од ЦУК во Делегацијата на РСМ во НАТО, Брисел

Приоритет: Справување со дезинформации

Приоритетна цел:

1. Надградба на ВЕБ страната на ЦУК и сите други медиумски платформи, опремување со современа дигитална видео, аудио и фото опрема, со што ќе се овозможи намалување на импликациите предизвикани од дезинформации во јавноста.

1.9. Осврт на постигнатите резултати во 2021 година.

Целосно ангажирање на органите и телата во системот за управување со кризи и на Центарот за управување со кризи како носител на вкупната поддршка (стручна, организациона, административна и друга) на Управувачкиот комитет и Групата за процена во услови на:

- Постоене на кризна состојба на дел од територијата на Република Северна Македонија, заради висок ризик од зголемен обем на влез и транзитирање на мигранти низ територијата на РСМ и заради заштита на јавното здравје од илегална миграција во услови на постоење на пандемија прогласена од Светската здравствена организација за вирусот SARS-COV-2 и спречување од негово ширење, со кои се загрозува безбедноста, здравјето и имотот на населението.
- Постоене на кризна состојба на територијата на Република Северна Македонија, заради заштита на јавното здравје во услови на постоење на пандемија прогласена од Светската здравствена организација од заразната болест KOVID 19, предизвикана од вирусот SARS-COV-2 и заради спречување од негово ширење во зголемен обем, со што се загрозува здравјето на населението.
- Постоене на кризна состојба заради зголемена појава на пожари на територијата на Република Северна Македонија.
- Постоене на кризна состојба на целата територија на Република Северна Македонија заради недостиг со електрична енергија и состојбите на пазарите на електрична енергија.

Центарот за управување со кризи за времетраењето на кризните состојби превзема мерки и активности согласно Законот за управување со кризи, а првенствено на:

- Обезбедување на административна и техничка поддршка при организација на одржување на седници на **Управувачки комитет за одржани 11 седници.**
- Обезбедување на административно-стручна поддршка при организација на одржување на седници на **Група за процена за одржани 7 седници.**
- Обезбедување на административно-стручна поддршка при организација на одржување на седници на **Главен Штаб за одржани 30 седници.**
- Координација со активностите во текот на справувањето со кризната состојба, преку изработка на акциски планови и контрола на спроведување;
- Редовни неделни известувања за преземените активности во врска со одлуките за кризна состојба (согласно член 31 од Законот за управување со кризи);
- Изработка на извештаи за завршувањето на кризната состојба (согласно член 31 од Законот за управување со кризи);
- Доставување на редовни, дневни известувања за состојбата со пандемијата од заразната болест COVID -19, предизвикана од вирусот SARS-COV-2 ;
- Постојано следење на состојбите во времетраењето на кризните состојби;
- Координација за обезбедување на потребна меѓународна помош;
- Информациско-документаристичка обработка на податоци за предизвикани штети, ангажирани сили и ресурси, трошоци на субјектите во СУК и сл.

1.9.1. Во рамки на стратешката програма „ Управување со кризи“, постигнати се следниве резултати:

Во рамки на стратешката програма „ Стручно-специјализирани обуки и вежби за управување со кризи“ постигнати се следниве резултати:

1. **Имплементација на ЕУ проект: HELP - Интегриран оперативен центар за пружање меѓународна помош (Integrated Operations Center for Providing Humanitarian Assistance)**

Реализирана е клучната цел на проектот ХЕЛП, а тоа е развивање на два главни контејнери (еден за Грција, еден за нашата земја и еден медицински контејнер) кои се наменети за извршување на клучни операции за олеснување при справување со катастрофи. Овие два контејнери претставуваат команден, контролен, комуникациски и комјутерски центар и истите ќе бидат активирани во случај на потреба со примена на

прекуграничните протоколи за комуникација, координација и соработка во Југоисточниот плански регион.

Со тоа е воспоставена мрежа и структура за соработка во прекуграничниот регион со цел да се зајакне искуството и експертизата во планирањето, организирањето и извршувањето на операциите за итна помош. Со подобрување на стратешката и оперативната ефикасност на јавната администрација и јавните служби во управувањето со кризи состојби за прашања поврзани со хуманитарните операции меѓу двете земји, ќе се зголеми и оперативната подготвеност во прекуграничната област за ефективна превенција, ублажување и управување со природни катастрофи, ризици и опасност.

Во рамките на Проектот изготвен и испечатен е Прирачник за работа со:

1. План за управување со кризи на подрачјето на општините Струмица, Василево, Босилово и Ново Село
2. Протоколи за комуникација, координација и соработка на локално ниво
3. Протоколи за прекугранична соработка

Целосната имплементација на проектот HELP беше заокружена со изведување на дводневна теренска вежба на тема „пожар на отворен простор“ во граничен појас на планината Беласица, во период од 03 и 04 Септември 2021 година. Учество земаа голем број на претставници од РЦУК Струмица, ДЗС, противпожарна бригада, гранична полиција, Црвен Крст и др.

2. Имплементација на ЕУ проект: J-CROSS - Заедничка прекугранична соработка за заштита на населението од природни непогоди и катастрофи предизвикани од човек (Joint Cross Border Cooperation for Securing Societies Against Natural and Man Made Disasters)

1. Изработена студија - Подготовка и развој на прекугранични протоколи за комуникација, соработка и координација во Пелагонискиот плански регион во Република Северна Македонија“
2. Изработена студија - Дигитализација на карти од поплавен бран во случај на рушење на браната при акумулација – Стрежево“
3. Изработена студија – “Анализа на системи за масовно известување и алармирање и процедури за рано предупредување, земајќи го предвид прекуграничен сегмент“ и „Анализа на новоразвиените системи за рано предупредување на пазарот, земајќи го предвид прекуграничниот сегмент“
4. Студија за подготовка на дизајн за Систем за поддршка на одлуки (DSS)
5. Дизајнирање на софтвер за Систем за поддршка на одлуки (DSS)

3. Имплементација на НАТО проект: NICS - Следна генерација на систем за коандување и управување со инциденти (Next-Generation Incident Command System)

Имплементацијата на проектот NICS првично беше планирана да се заокружи до 01 декември 2020 година. Заради состојбата со КОВИД-19 пандемијата проектот беше продолжен до крајот на октомври 2021 година - во земјата и во регионот.

NICS алатката е адаптирана за потреби на Република Северна Македонија, а на субјектите во Системот за управување со кризи им овозможува поефикасна комуникација и координација на активностите за справување со кризата предизвикана од КОВИД-19. Во насока на координација на националниот одговор за надминување на новонастанатата состојба, а со цел обезбедување навремени информации и совети до јавноста, во Република Северна Македонија се користи NICS, преку интернет страницата <http://nicpublic.cuk.gov.mk> која е од отворен карактер, а истата може да се следи на македонски, албански и англиски јазик. Во функција е ставена и новата јавна интернет страница nics.mk

Процесот на одржување на обуки беше отежнат заради пандемијата од Ковид-19 и ограничувањата согласно здравствените протоколи. Во овој период на пандемијата изведувањето на обука се вршеше и со користење на online апликации т.е. обука на далечина.

Во текот на 2021 година реализирана е NICS обука за обучувачи за вработени во ЦУК/РЦУК и наменска обука за учество во вежби – вкупно 9 тренинг сесии со вкупно обучени 105 лица од институциите на Системот за управување со кризи. За потреби на учество на NATO EADRCC вежбата во Охрид и Струга обучени се и лица од странство.

Од Системот за управување со кризи во 2021 година обучени се 70 мажи, 35 жени, а 20% од обучените се од албанска националност.

Во 2021 година реализирани се 4 NICS работилници со членовите на носечката група за имплементација на NICS во РСМ - 3 работилници во функција на подготовка за користење на NICS алатката во EADRCC вежбата и една финална работилница за потреби на затворање на проектот.

Во рамки на проектот воспоставен е систем за самообука кој може да се користи на NICS платформата за самообучување која е достапна на линковите training.nics.mk и nicstraining.cuk.gov.mk Овозможено е обуката да се изведува и во рамки на двете нововоспоставени NICS лаборатории - при Воената академија во Скопје и при Универзитетот на Југоисточна Европа во Тетово. За обучување и самообучување изработени се кориснички упатства на македонски, албански и англиски јазик.

Податоците што се преземени од институциите се интегрирани во NICS на локалната инсталација во РСМ. Овој процес продолжува во иднина со новите податоци кои ќе бидат достапни од институциите на СУК, во рамките на редовното работење на ЦУК.

Степенот на дигитализација на Системот за управување со кризи преку имплементација на NICS апликацијата се тестираше на NATO EADRCC вежбата „Северна Македонија 2021“ – Охрид/Струга, септември 2021 год. NICS алатката се користеше и за време на прогласената кризна состојба заради зголемен број на пожари на територијата на Република Северна Македонија во месец август 2021 година.

Во рамките на проектот зајакнати се капацитетите на Системот за управување со кризи со негова дигитализација, која покрај поддршката со NICS апликацијата е поддржана и со набавка и распределба на информатичка и телекомуникациска опрема (персонални компјутери, лаптопи, теренски мобилни телефони, таблети, итн.) која е распределена во институциите на Системот за управување со кризи.

Во текот на 2021 година Центарот за управување со кризи како главна контакт точка со NATO EADRCC врз основа на одлуката на Владата на РСМ ги проследуваше барањата за помош при што понудите за хуманитарна помош и прифатот на истата беа во надлежност/преземани од/на Министерството за здравство и Министерството за одбрана (поради специфичноста на донациите и капацитетите за складирање кои министерствата ги поседуваа).

Исто така, Центарот за управување со кризи, додека траеше вонредната состојба која беше прогласена од 18 март 2020 година беше надлежен да доставува ситуациони извештаи до NATO EADRCC со што известуваше за развојот на ситуацијата.

Воедно Центарот имаше свој член во телото водено од СЕП надлежно за координација на меѓународна помош кои се надлежни за ажурирање на листите на потреби (лице предложено од кабинетот на Директорот).

4. Проект МКФИС „, Македонски информативен систем за шумски пожари

- Обуките за МАКФИС во 2021 се редуцирани поради пандемијата со Ковид 19 и согласно протоколите и мерките кои важеа во кризната состојба според Одлуките на Владата и здравствените власти.
- Одржани се обуки за итни и неодложни потреби.

5. Проект ECO-DRR „Еко - базирани решенија во намалување на ризици од катастрофи“

- Спроведен планот за проектните активности и координацијата; и
- Одржани редовни состаноци преку online платформа.

6. Проект (CRISIS) - Имплементација на планираните проектни активности од проектот “Сеопфатна процена на ризик на основните сервис и транспортната инфраструктура - (Comprehensive RISK

assessment of basic services and transport Infrastructure (CRISIS) со УКИМ-ИЗЗИС и сродни институции од Италија, Грција и Албанија.

7. Центар за обука

На 18.11.2021 година со Амбасадата на САД е склучен Договор за донација во реновирање на зградата во Куманово во износ од 525.880,91 долари. Со овој Договор е регулирано на трошок на донаторот изведувачот АЈ Солушнс, Сх.П.К. од Косово да ја подготви сета потребна градежна документација и планови за градба и да ги заврши сите градежни работи најдоцна до 25.07.2023 година.

Согласно Одлуката на Владата од 31 август 2021 година во декември 2021 година направена е дополна на Правилниците за организација и систематизација на ЦУК и воспоставена е нова организациона единица Сектор – Центар за обука за управување со кризи.

1.9.2. Развојна програма – Единствен комуникациско информациски систем

Потпрограма – Единствен број на повикување Е - 112

Во рамките на оваа програма во периодот од 01.01.2021 година реализирани се следните активности:

- **Во 2021 година поднесена е Иницијатива за Информација за степенот на имплементација на Европскиот број за итни повици Е-112 во Републиката и наредни задачи и активности.**
- **Целта на Иницијативата** е јакнење на капацитетите и способностите на националниот систем за управување со кризи во областа на превенција, рано предупредување и справување со кризи и кризни состојби.
- **Во 2021 година поднесена е Иницијатива за Информација за состојбата со УКБ радио системот за известување, доведување во работа и исправна состојба како и набавка на нови радио репетитори и радио станици.**
- **Во 2021 година поднесена е Иницијатива за состојбата со Системот за тревожење и предлог за модернизација и набавка на нови сирени и систем за далечинско управување и командување со сирените.**
- Имплементација на единствениот комуникациско информативен систем со единствен број на повик-јавување во случај на ризици, опасности и други несреќи на територијата на Република Северна Македонија (Е-112).
- Одржување на редовни состаноци и средби со внатрешни и надворешни експерти за имплементацијата на Системот Е-112 и тоа со имплементаторот на проектот 112 Bonumstrat, изготвувачот на софтверското решение ВЕТА 80 и подизведувачите во РСМ ICS group.
- Работа на организацијата на Системот Е-112 за функционирање преку осум центри за примање на итни повици лоцирани во Скопје, Тетово, Охрид, Битола, Штип, Струмица, Велес и Куманово и постојанат соработка со ИМП, МВР и ТППЕ.
- Адаптација на просториите во РЦУК за функционирање на Системот Е-112.
- Инсталација на опремата (информатичка и телекомуникациона) за функционирање на Системот Е-112.

- Доекипирање на Секторот Е-112 со потребен персонал.
- Измените и дополнувањата на Законот за управување со кризи се изработени, усогласени со Министерството за одбрана кој е носител на измените на законот во Владата и усвоени се бараните измени и дополнувања; Веднаш е доставен на усвојување во Парламентот на Република Северна Македонија каде поради прекин на работата на Парламентот и користење на годишни одмори на пратениците сеуште не е поставен на дневен ред за усвојување;
- Од страна на Италијанската компанија БЕТА 80/ИЦС, се работеше и завршени се инсталација/вградување на потребната и договорена опрема во Оперативниот центар во ЦУК-Скопје и нејзино поврзување;
- Подготвена е документација и барање и распишани се јавни тендери за адаптација и реконструкција на Оперативните центри 112 во Тетово, Битола и Штип и задачата е во фаза на реализација;
- Подготвена е документација и барање и распишан беше јавен тендер за надзор над адаптацијата и реконструкцијата на горенаведениот простор и таа задача е во фаза на реализација;
- Подготвена е документација и барање и распишан е јавен тендер за набавка на канцелариски мебел и опрема кој тендер не успеа поради високите цени дадени од економските оператори и се очекува да биде повторен;
- Подготвена е документација и барање и распишан е јавен тендер за набавка на телекомуникациско информатички средства и опрема кои се очекува да бидат испорачани во наредниов период;
- Започната е процедура за прием на нови вработени лица во секторот Е-112 која процедура е во тек. Паралелно со оваа задача се прават напори и за преземање на другите потребни лица и вработување во ЦУК, од другите органи на државната управа која задача исто така е во тек;
- Се работи на изработка и усвојување на Стандардни оперативни процедури за работа на примателите на повици на телефонскиот број Е-112;

1.10. Осврт на постигнатите резултати до 30.06. 2022 година.

Во периодот од 01.01.2022 до 30.06.2022 година, Центарот за управување со кризи функционираше во услови на:

- Постојење на кризна состојба на дел од територијата на Република Северна Македонија, заради висок ризик од зголемен обем на влез и транзитирање на мигранти низ територијата на РСМ и заради заштита на јавното здравје од илегална миграција во услови на постоење на пандемија прогласена од Светската здравствена организација за вирусот SARS-COV-2 и спречување од негово ширење, со кои се загрозува безбедноста, здравјето и имотот на населението.
- Постојење на кризна состојба на територијата на Република Северна Македонија, заради заштита на јавното здравје во услови на постоење на пандемија прогласена од Светската здравствена организација од заразната болест KOVID 19, предизвикана од вирусот SARS-COV-2 и заради спречување од негово ширење во зголемен обем, со што се загрозува здравјето на населението.
- Постојење на кризна состојба во снабдување со топлинска енергија.

- Постоене на кризна состојба на подрачјето на град Скопје, заради недостиг на топлинска енергија, можноста за користење на алтернативно гориво и состојбите на пазарот на топлинска енергија.

Центарот за управување со кризи за времетраењето на кризните состојби превзема мерки и активности согласно Законот за управување со кризи, а првенствено на:

- Обезбедување на административна и техничка поддршка при организација на одржување на седници на **Управувачки комитет за одржани 3 седници.**
- Обезбедување на административно-стручна поддршка при организација на одржување на седници на **Група за процена за одржани 2 седници.**
- Обезбедување на административно-стручна поддршка при организација на одржување на седници на **Главен Штаб за одржани 2 седници.**
- Координација со активностите во текот на справувањето со кризната состојба, преку изработка на акциски планови и контрола на спроведување;
- Редовни неделни известувања за преземените активности во врска со одлуките за кризна состојба (согласно член 31 од Законот за управување со кризи);
- Изработка на извештаи за завршувањето на кризната состојба (согласно член 31 од Законот за управување со кризи);
- Доставување на редовни, дневни известувања за состојбата со пандемијата од заразната болест COVID -19, предизвикана од вирусот SARS-COV-2 ;
- Постојано следење на состојбите во времетраењето на кризните состојби;
- Координација за обезбедување на потребна меѓународна помош;
- Информациско-документаристичка обработка на податоци за предизвикани штети, ангажирани сили и ресурси, трошоци на субјектите во СУК и сл.
- Отпочнување со имплементација на проект-донација од Република Романија со наслов "Развој на оперативните капацитети на Центарот за управување со кризи преку обезбедување на неопходни средства" која е отпочната во 2022 година

1.10.1. Програма „ Управување со кризи “

1. НАТО проект: NICS - Следна генерација на систем за командување и управување со инциденти (Next-Generation Incident Command System), активности реализирани по комплетирање на проектот во период ноември 2021 – мај 2022 година

- Организација на настан по повод доделување опрема од проектот на институции од СУК (Скопје, декември 2021 година)
- Учество со NICS платформата во штабна вежба (ТТХ) во организација на Амбасадата на САД, со реализирана NICS наменска обука за 20 лица учесници на настанот (Скопје, март 2022 година)
- Обука за обучувачи/администратори:
  - 3 обуки за обучувачи за номинирани претставници на институции од СУК (Скопје, април 2022 година) - вкупно обучени 45 лица

- 1 обука за NICS администратори во институциите од ЦУК (Скопје, мај 2022 година) - вкупно обучени 14 лица

2. Иницијативата за измена и дополна на Уредбата е покрената од страна на ЦУК и таа активност е предложена и прифатена во Програмата за работа на Владата на Република С. Македонија за 2022 година.

3. Реализирани се активности за соработка во рамките на проектот за “Подобрување на отпорноста од поплави во полошкиот регион” (Improving Resilience to Floods in the Polog Region), имплементиран од страна на Програмата за развој на обединетите нации (УНДП) а во согласност со измената на Уредбата.

- Врз основа на спроведените анализи и оцена на состојбата и достигнувањата во областа на законските надлежности поврзани со превенцијата и процената на ризици во Центарот за управување со кризи (ЦУК), активност која беше спроведена од страна на стручен консултант од Агенцијата за соработка и развој на Швајцарија (СДЦ), како донатор на проектот “Improving Resilience to Floods in the Polog Region”, кој се имплементира од страна на УНДП, ЦУК е вклучен во овој проект, како носител на активностите за Системот за управување со кризи, во кој се вклучени и други субјекти од системот како УХМР, ДЗС и посебно Единиците на локалната самоуправа од Полошкиот регион а се однесува на однесува на експертска анализа на содржината на текстот на постоечката Уредба со цел да се предложат конкретни измени кои ќе бидат во согласност со меѓународните стандарди, како и обврските кои произлегуваат од соодветните директиви и насоки на ЕУ
- Поддршката на процесот на ажурирање на уредбата посебно се однесуваше и на организација на 8 наменски работилници на регионално-локално ниво (Охрид, Битола, Штип, Струмица, Тетово, Велес,, Куманово и Скопје). Со обуките беа опфатени вкупно 116 вработени од ЦУК од кои родово застапени беа 29 жени (раководители вкупно 7, советници вкупно 21, 1 соработник) и 87 мажи (раководители вкупно 27, советници вкупно 52 и 8 соработници).
- Целта на активностите за измена е да се овозможи квалитативно подобрување на структурата и содржината на Методологијата, да се усогласи со насоките и добрите практики од релевантните меѓународни иницијативи, со процесот на дигитализација и мапирање на ризици и примена на информатички технологии, да се обезбедат јавно-достапни информации за институциите како и транспарентност кон јавноста и заинтересираните страни во однос на содржината од процените за подрачјата на општините, градот Скопје и Републиката, но и да се спроведат административни усогласувања во однос на промената на уставното име на Републиката и промени во други прописи.

4. Центар за обука

- Во мај 2022 година започнаа градежните работи на објектот во Куманово
- Во јуни 2022 година по спроведена јавна набавка склучен е договор со економски оператор „Тринити Системи“ Дооел увоз-извоз Скопје за испорака и инсталација на мрежна опрема, алармен систем, видео надзор и контрола на пристап за Центар за обука во Куманово во вкупна вредност 2.881.344,00 денари со ДДВ.
- Во јуни 2022 година по спроведена јавна набавка склучен е договор со економски оператор „Зотеброс“ Дооел Скопје за набавка на информатичка опрема за Центарот за обука во вкупна вредност 1.756.928,00 денари со ДДВ.

1.10.2. Развојна програма – Единствен комуникациско информациски систем

Потпрограма – Единствен број на повикување Е – 112

- Во 2021 година поднесена е Иницијатива за Информација за состојбата со УКБ радио системот за известување, доведување во работа и исправна состојба како и набавка на нови радио репетитори и радио станици. Нема добиено насока од Владата на РСМ за воспоставување и

имплементација на истата.

- Во 2021 година поднесена е Иницијатива за состојбата со Системот за тревожење и предлог за модернизација и набавка на нови сирени и систем за далечинско управување и командување со сирените. Нема добиено насока од Владата на РСМ за воспоставување и имплементација на истата.
- Во 2021 година поднесена е Иницијатива за Информација за степенот на имплементација на Европскиот број за итни повици Е-112 во Републиката и наредни задачи и активности и таа активност е предложена и прифатена во Програмата за работа на Владата на Република С. Македонија за 2022 година. Од стана на Владата на РСМ - Сектор за европски прашања известени сме дека во Годишната програма за ИПА 2023, нашата институција ќе биде поддржана во рамките на ИПА III , прозорец 3, за надградбата на Системот за итни повици Е-112.
- Организиран и реализиран на обука за оператори на Системот Е-112 (Life 1st) од Центарот за управување со кризи и специјалисти од останатите институции (МВР, ИМП и ТППЕ)
- Обука за употреба на апликацијата VI на Microsoft за изработка на анализи и статистики на повиците.
- Обука за обучувачи на Системот Е-112 (Life 1st) од Центарот за управување со кризи
- Ставени во оперативна потреба единствениот европски број за итни повици Е-112 на 11.02.2022 година.
- Обука на операторите за развивање на комуникациските вештини во реализирањето на итните повици,
- Обука на операторите од областа на психосоцијалната поддршка за спавување со стресни ситуации при одговор на повиците
- Обука за примена на стандарди за квалитет, протоколи и време на одговор во реализирањето на итните повици
- Изработен Меморандум за соработка помеѓу Центарот, како носител на единствен комуникациско-информативен систем со единствен број на повик-јавување во случај на ризици, опасности и други несреќи на целата територија на Републиката, (Е-112), и ЈЗУ Здравствен дом на Скопје – Скопје, МВР Скопје и БППЗ Скопје како и со АМСМ, како учесници во Системот Е-112,
- Изработен на Стандардни оперативни процедури за комуникација, координација, соработка и постапување во системот е-112 помеѓу Центарот за управување со кризи и Министерството за внатрешни работи, Министерството за здравство – итна медицинска помош и Територијалните единици за противпожарна заштита во ЕЛС
- Изработени Стандардни оперативни процедури (СОП) за приматели на повици во Секторот Е-112

Број на повици за периодот од 11 февруари до 30 јуни 2022

- Вкупен број на повици: 195684.
- Излезни повици од 112 (кон специјалисти или дополнителен повик кон повикувачи кои претходно се јавиле на 112): 9807
- Креирани Повици За Услуга (ПЗУ): 45675
- Испратени ПЗУ до 2-степенни агенции (ПОЛ, ИМП, БППЗ, ЦУК): 5155 (Полиција: 2349 (45,63%); ИМП: 2317 (44,9%); БППЗ: 397 (7,7%); ЦУК: 92 (1,8%))

Број на повици по месеци:

- Во месец февруари (се примаа повици само од територијата на Скопје) примени се 11321 повици а просекот беше околу 629 повици дневно.
- Од 01.03.2022 година се започна со прием на повици на 112 од цела територија на Македонија. Во месец Март примени се 55767 повици и просекот за март е 1799 повици дневно.
- Во месец Април примени се 42100 повици или во просек 1403 повици дневно.
- Во месец Мај примени се 44839 повици или во просек 1446 повици дневно.
- Во месец Јуни примени се 41759 повици или во просек 1392 повици дневно.

Персонал

- Во Секторот Е-112 има 40 вработени од кои 14 се по договор на дело
- Од истите 65% се Македонци, а останатите се припадници на другите заедници во Република Северна Македонија

1.11. Очекувани резултати до крајот на 2022 година.

1.11.1. Во рамки на стратешката програма **Управување со кризи, потпрограма Стручно специјализирани обуки и вежби за управување со кризи**, очекуваме да се реализираат следните проектни активности:

- Упатување на претставник од ЦУК во Делегацијата на РСМ во НАТО, Брисел
- Административно-организациски подготовки за учество на специјализирани обуки и вежби во странство
- Завршување на административните обврски за затворање на ЕУ проектот HELP
- **Реализирана иницијатива за Измена на Уредба за Методологијата за изработка на Процената** на загрозеноста на безбедноста на РСМ од сите ризици и опасности, нејзината содржина и структура, начинот на чување и ажурирање, како и определувањето на субјектите во системот за управување со кризи на кои им се доставува целосна или извод од процената од страна на Владата и ЦУК во согласност со Програмата за работа на Владата на Република С. Македонија за 2022 година.
- **Проект МКФФИС „Македонски информативен систем за шумски пожари – реализација на обуките** за МАКФИС до крајот на 2022 година по укажана потреба
- **Проект ЕСО-DRR „Еко - базирани решенија во намалување на ризици од катастрофи“** Целосна реализација на планот за проектните активности планирани за 2022 година.
- **Проект (CRISIS)** - Имплементација на планираните проектни активности од проектот “Сеопфатна проценка на ризик на основните сервиси и транспортната инфраструктура - (Comprehensive RISK assessment of basic services and transport Infrastructure (CRISIS) со УКИМ-ИЗЗИС и сродни институции од Италија, Грција и Албанија и финализирање на завршните проектни активности за 2022 година.
- Имплементација на проект-донација од Република Романија со наслов "Развој на оперативните капацитети на Центарот за управување со кризи преку обезбедување на неопходни средства" која е отпочната во 2022 година

1.11.2. Во рамки на **Развојната програма – Единствен комуникациско информациски систем, Потпрограма – Единствен број на повикување Е – 112**, очекуваме да се реализираат следните проектни активности:

- Доекипирање на Секторот Е-112 со персонал согласно систематизацијата
- Организација и реализација на потребни обуки со нововработениот персонал
- Очекуваниот број на повици сметаме дека ќе биде во рамките на досегашниот месечен просек
- **Прифатена и реализирана од страна на ВРСМ Иницијатива за Информација за степенот на имплементација на Европскиот број за итни повици Е-112 во Републиката и наредни задачи и активности.** По усвојување на Програмиите од страна на Владата на РСМ Центарот за управување со кризи ќе пристапи кон дефинирање на конкретните активности за изработка на апликација поддршка на Фаза3 - Надградба на Е-112, во рамките на ИПА III.
- **Очекувани влијанија:** Јакнење на капацитетите и способностите на националниот систем за управување со кризи во областа на превенција, рано предупредување и справување со кризи и кризни состојби, навремена акција во случај на појава на опасност по животот на луѓето и загрозување на материјалните добра во Републиката.

1.12 . ПРОГРАМИ

Центарот за управување со кризи во периодот 2023-2025 година ќе ги реализира стратешките програми кои се во функција на остварувањето на стратешките приоритети и цели на Владата и своите стратешки приоритети и цели.

Нацрт стратешкиот план на Центарот за управување со кризи, за наредниот планирачки циклус 2023-2025 година, содржи 1 програма, која има континуит од минатата година. Програмата е разработена во потпрограми, во кои се опфатени проекти, мерки и активности, произлезени од мисијата на Центарот за управување со кризи.

Стратешкиот план ги содржи следнава програма и 3 потпрограми:

1.12.1. УПРАВУВАЊЕ СО КРИЗИ

Оваа програма ги опфаќа главните активности (основното работење и функционирање) на ЦУК кои се извршуваат согласно законски регулираните надлежности и ги вклучува активностите за изградба и развивање на капацитетите и способностите на Системот за управување со кризи и активностите за унапредување на меѓународната соработка (билатерална, регионална и меѓународна соработка со надлежните тела и структури на ООН, НАТО, ЕУ).

I. Потпрограма – Јакнење на капацитети на ЦУК и СУК

II. Потпрограма - Меѓународна соработка

III. Потпрограма Надградба на системот за итни повици E-112

1.12.1. ПРОГРАМА „ УПРАВУВАЊЕ СО КРИЗИ “

ПЛАН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОГРАМА

А: ОПРАВДАНОСТ И ДИЗАЈН НА ПРОГРАМАТА

Образложение: – Програмата „ Управување со кризи “ произлегува од стратешките приоритети на Владата на Република Северна Македонија, во 2023 година:

1. Приоритет: Справување со последиците од светската пандемија предизвикана од КОВИД-19 и други кризи.

Цел: Обезбедување сеопфатна поддршка на граѓаните и деловните субјекти за надминување на последиците од КОВИД-19, постковид опоравување и надминување на последиците од други кризи;

2. Приоритет: Успешно водење на пристапните преговори со Европската Унија.

Цел: Ефикасно користење на пристапната помош од Европската Унија и зајакнување на системот за финансиско управување преку доставување на квалитетна тендерска документација во рамките на ИПА 3;

3. Приоритет: Унапредување на одбранбената политика во функција на развојот, независноста, територијалниот интегритет, безбедноста на граѓаните и колективната безбедност

Цел: - Јакнење на капацитетите и способностите на националниот систем за управување со кризи во областа на превенција, рано предупредување и справување.

4. Приоритет: Професионална и ефикасна јавна администрација, поддржана со интензивна дигитализација, оптимална структура и иновативни процеси и техники.

Цел: Надградба на единствениот комуникациско-информациски систем за итни случаи Е-112.

2. НПАА (точно идентификување и поврзување со поглавјата и целите од програмата за членство во НАТО и ЕУ)

— Поглавје 27 - Животна средина

— Поглавје 31 – Надворешна, безбедносна и одбранбена политика

1.Стратешкиот приоритет на Центарот за управување со кризи

Продолжување со изградба и развивање на капацитети и способностите на СУК во РСМ за навремен и координиран одговор на институциите за намалување на сите ризици и опасности од катастрофи, кој ќе биде компатибилен со системот за кризен менаџмент кај земјите членки на НАТО и ЕУ

Развој на билатералните, регионалните и мултирателарните односи со членките на НАТО и Европската унија и другите земји од Европскиот и вон-европскиот простор.

Приоритетна цел на Центарот за управување со кризи

Продолжување со активности за проширување и надградба на Македонски информативен систем за шумски пожари (МКФФИС-www.mkffis.cuk.gov.mk) преку воведување нови модули за превенција, рано предупредување и справување со поројни поплави, лизгање на земјиштето и ерозија на почвата со цел обезбедување на единствена

платформа за споделување на информации и податоци, преку современ веб-базиран Географски информациски систем (ГИС) со поврзаност на релевантни институции од Системот за управување со кризи. Со воспоставување на овој систем РСМ станува единствена земја во регионот која воспоставува високи стандарди во оваа област, по примерот на Европскиот информативен систем за шумски пожари (EFFIS) кој функционира на ниво на Европската унија. Овие активности се во тек и целосната надградба на системот се планира да биде завршена до крајот на 2022 година.

- Измена на Уредбата за Методологија за изработка на Процената на загроеноста на безбедноста на РСМ од сите ризици и опасности, нејзина содржина и структура, начинот на чување и ажурирање, како и определување на субјектите во системот за управување со кризи на кои им се доставува целосна или извод од процената.

- Целосна дигитализација на активностите во рамките на Системот за управување со кризи, во сегментот на мониторинг и проценка на ризици, превенција и рано предупредување, преку одржување и надградба на веб-базираната апликација – Електронска проценка (Е-процена), <http://procena.cuk.gov.mk> и МКФФИС, www.mkffis.cuk.gov.mk, како поддршка за спроведување на законските надлежности за изработка и ажурирање на Процената на загроеноста на безбедноста на Република Северна Македонија од сите ризици и опасности и Процените на загроеност на подрачјата на општините и градот Скопје од сите ризици и опасности, како и мапирање на ризици и продукција на мапи на ризици.

- Функционална и надградена Веб платформа “Е-процена” во интерес на исполнување на законските обврски за транспарентност кон јавноста и заинтересираните страни, дигитализацијата, децентрализацијата, како и обезбедување на јавно-достапни информации преку отворен (public) пристап, со селектирани сетови на податоци и информации, во однос на процените на загроеност за подрачјата на сите општини, градот Скопје и Републиката, како и други податоци од интерес за информирање на локалните самоуправи и населението. Со спроведувањето на овие активности во голема мерка се придонесува во исполнувањето на обврските кон меѓународните организации за намалување на ризици и катастрофи како што е Сендаи рамката за ДРР.

- Комуникација и координација со субјектите во СУК во справување со прогласени кризни состојби,

- Воспоставување на целосно функционален систем за известување и тревожење како дел од сегментот за рано предупредување.

- Воспоставување на единствен комуникациско – информациски систем со реализација на повикувачкиот број за итни ситуации Е-112 кој е имплементиран и започнат со редовна работа на 11.02.2022 година, на Европскиот ден на 112.

- Надградба на системот Е-112 со втора фаза која подразбира целосно заокружување на Европската регулатива со овој број, со која се предвидува сите мобилни фиксни и кабелски оператори да овозможат бесплатно доставување на СМС пораки и соопштенија до сите граѓани кои би се нашле на одредена територија во која се очекува голема опасност.

- Модернизација на постоечкиот УКБ радио систем за известување кој ќе биде во поддршка и на Е-112 и на системот за јавно тревожење со што ќе се заокружи комплетното потребно телекомуникациско решение на ЦУК.

- Воспоставување и функционалност на Центар за обука, во рамки на Центарот за управување со кризи, кој ќе организира, подготвува и реализира обуки, вежби и други активности за вработените во Центарот и сите учесници во Системот за управување со кризи, со цел подигање на нивната обученост, знаење и вештини за извршување на секојдневните задачи.

- Отворање на канцеларии во ТПЦ Винојуг - Гевгелија и ТПЦ Табановце - Куманово како специјализирани центри - сервиси за жени жртви на родово базирано насилство.

- Континуирана меѓународна соработка во согласност со ратификуваните меѓународни договори во сите сфери со Организацијата на Обединетите нации, Организацијата за безбедност и соработка во Европа, соработка со НАТО структурите во Брисел и НАТО центрите на други држави, Европската унија, како и со странските амбасади и меѓународни претставници во земјата. Центарот соработува и со Меѓународниот комитет на Црвениот крст и со Меѓународната федерација на друштвата на Црвениот крст и други меѓународни хуманитарни организации.

- Одговорност и подобрување на континуитетот како и подобра интегрираност на Кризниот менаџмент следејќи ги новите политики на ЕУ презентирани преку Комесарот за кризен менаџмент.

- Надградба на ВЕБ страната на ЦУК и сите други медиумски платформи, опремување со современа дигитална видео, аудио и фото опрема, со што ќе се овозможи намалување на импликациите предизвикани од дезинформации во јавноста.

Показатели на успешност:

Изработка на повеќегодишен план за обуки и вежби од 2022-2024	Одд.за управув. Со човечки ресурси	Организациони единици во ЦУК и субјекти во СУК	01/2023	12/2025	*	*	*	Буџетска програма 20	Буџетска програма 20	Буџетска програма 20
Центар за обука: Планирање и организирање обуки и вежби за вработените во ЦУК и сите други учесници на СУК	ЦУК	Организациони единици во ЦУК и субјекти во СУК/Амбасада на САД	01/2023	12/2023	*			Буџетска програма 20		
Модернизација на постоечкиот УКБ радио систем за известување кој ќе биде во поддршка и на Е-112 и на системот за јавно тревожење	ЦУК	Организациони единици во ЦУК и субјекти во СУК	01/2023	12/2025	*	*	*	Буџетска програма 20	Буџетска програма 20	Буџетска програма 20
Воспоставување на целосно функционален систем за известување и тревожење како дел од сегментот за рано предупредување	ЦУК	Организациони единици во ЦУК и субјекти во СУК	01/2023	12/2025	*	*	*	Буџетска програма 20	Буџетска програма 20	Буџетска програма 20
Вкупно активности во I година : 4										
Вкупно активности во II година : 3										
Вкупно активности во III година : 3										
Вкупно активности за програма 1 : 10										

План за спроведување на Потпрограмата 2 – Меѓународна соработка

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
					Човечки			Финансиски		
			Почеток	Крај	I год.	II год.	III год.	I година	II година	III година
Упатување на двајца претставници од ЦУК во Делегацијата на РСМ во НАТО, Брисел	Сектор за меѓународна соработка/СУЧР/СПО РИН	Организациони единици во ЦУК и субјекти во СУК	01/2023	12/2023	*			Буџетска програма 20		
Унапредување на билатерална и регионална соработка на ЦУК	Сектор за меѓународна соработка	САПДЗД и ВТ СУК/Организационин и единици во ЦУК , субјекти во СУК и меѓународни субјекти	01/2022	12/2023	*			Буџетска програма 20	Буџетска програма 20	Буџетска програма 20
Унапредување на меѓународна соработка со надлежни тела и структури на ООН, НАТО, ЕУ	Сектор за меѓународна соработка	САПДЗД и ВТ СУК/Организационин и единици во ЦУК , субјекти во СУК и меѓународни субјекти	01/2022	12/2023	*			Буџетска програма 20	Буџетска програма 20	Буџетска програма 20
Учество на меѓународни проекти, нивна реализација каде ЦУК е краен корисник, при што за нивна реализација се дозначуваат средства на донаторски сметки на ЦУК	ЦУК	ЕУ и НАТО	01/2022	12/2023	*			Буџетска програма 20		
Вкупно активности во I година : 4										
Вкупно активности во II година :										

Вкупно активности во III година :			
Вкупно активности за програма 2: 4			

План за спроведување на Потпрограмата - Надградба на системот за итни повици E-112										
Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток	Крај	Човечки			Финансиски		
					I год.	II год.	III год.	I година	II година	III година
Изработка на апликација за Надградба на системот за итни повици E-112 преку поддршка од ИПА III акциската програма.	Сектор E-112	Организациони единици во ЦУК и субјекти во СУК	01/2023	12/2023	*			Буџетска програма 20	Буџетска програма 20	Буџетска програма 20
Надоградба на софтверот за E-112 за прием на повици со користење на e-call, СМС и социјални медиуми со идентификација, локација и други параметри за повикувачот.	Сектор E-112	Организациони единици во ЦУК, субјекти во СУК и надворешни и меѓународни консултанти	01/2024	12/2024		*		Буџетска програма 20	Буџетска програма 20	Буџетска програма 20
Надградба на софтверот за E-112 во делот на испраќање на СМС за предупредување на мобилните телефони во одреден регион со информација дека тој регион зафатен од непогода или катастрофа. Надградба во делот на снимени пораки дека веќе е добиен повик и испратени се екипи за одреден настан за кој се очекува голем број на повици	Сектор E-112	Организациони единици во ЦУК, субјекти во СУК и надворешни и меѓународни консултанти	01/2025	12/2025			*	Буџетска програма 20	Буџетска програма 20	Буџетска програма 20

во наредниот период.										
Надградување на постоечките и зголемување на бројот на станици за итни повици, сервери и друга информатичка и телекомуникациона опрема за Е-112. Организирање на обука за обучувачи, напредна и специјализирана обука за новите надградби и ажурирања на Системот Е-112	Сектор Е-112	Организациони единици во ЦУК, субјекти во СУК и надворешни и меѓународни консултанти. Центар за обука при ЦУК	01/2023	12/2025	*	*	*	Буџетска програма 20	Буџетска програма 20	Буџетска програма 20
Вкупно активности во I година : 2										
Вкупно активности во II година : 2										
Вкупно активности во III година : 2										
Вкупно активности за програма : 6										

2.ВЛИЈАНИЈА ВРЗ ЧОВЕЧКИТЕ РЕСУРСИ

Програма	Резиме на потреба од нови вработувања	Резиме на потреба од прераспределба на вработените	Резиме на потребите од обука
<p>Програма - “Управување со кризи”</p>	<p>Пополнување заради испразнети работни места .</p> <p>Воспоставување на 1 нова ОЕ, Сектор за обука за управување со кризи.</p> <p>Пополнување заради</p> <p>Потреба од вработување на стручен кадар</p>	<p>Има потреба за прераспоредување на вработените за пополнување на непополнетите работни места согласно Правилникот за систематизација во сите организациони единици на ЦУК, со цел:</p> <ul style="list-style-type: none"> - градење на административни капацитети за планирање, програмирање, буџетирање и извршување - градење на капацитети за ИТ поддршка на воспоставените процеси за развој на Системот за управување со кризи, 	<ul style="list-style-type: none"> • Обука од областа на подготовки за планови за обуки и вежби • Обука за развој на кариера на вработени • Обука од областа на ревизијата на работењето на државните органи, согласно Закон за ЈВФК, посетени и положени испити по сите модули • Обука од областа на подготовка на материјали и други стручни акти • Обука за следење на измени во нормативно-правни работи • Обуки за следење на измени во нормативно-правно работење • Обука за сметководство со благајничко плаќање • Обука за јавни набавки • -Обука за проектирање, администрирање и одржување на ИКТ системот • - Обуки за безбедност на ИКТ системот • Програмирање во рамки на ИПА инструментот • Обука од областа на криптозаштита • Обука за оперативно работење на новите системи • Студиски престој за вработените во Секторот со цел унапредување на методите за стратешко планирање • Обука за ново-вработените и дел од постојано

			<p>вработените за стратешко планирање и ГПР на ЦУК</p> <ul style="list-style-type: none"> • Генерички обуки • Забелешка; • Реално остварливи со завршување на реновирањето на објектите на Центарот за обука • Потреба од стручно специјалистички обуки од областа на управувањето со кризи, согласно член 29 од ЗУК и Уредбата бр.15-1040/1 од 09.03.2010 година и тоа: • Обуки за потребите на управувачките тела во СУК, • Обуки за административна, стручна и оперативна поддршка на владините тела во Системот за управување со кризи (СУК) • Обуки за планирање, подготовка и спроведување на обуки и вежби во СУК
<p>Потпрограма Надградба на единствен комуникациско-информативен систем со единствен број на повикување</p>	<p>Пополнување на работни места по потреба.</p>		<p>Задолжителни обуки за нововработените во Сектор Е-112 за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Психосоцијална поддршка - Комуникациски вештини - Обука за софтвер Е-112 - Обука за одржување и администрирање на Е-112

3. ПРИНЦИП НА ПРАВИЧНА ЗАСТАПЕНОСТ

3.1. Преглед на вработените во ЦУК според националната застапеност

ЕТНИЧКА ПРИПАДНОСТ	Состојба 01.10.2005 година	Процентуална застапеност на 01.10.2005 година	Број на вработени 15.07.2022 година	Процентуална застапеност на 15.07.2022 година	Според попис на население 2002 г.
Македонци	193	93,00%	170	61,59 %	64,18%
Албанци	8	4,00%	73	26,45 %	25,17%
Турци	0	0,00%	24	8,70 %	3,85%
Роми	0	0,00%	5	1,81 %	2,66%
Срби	5	2,00%	1	0,36 %	1,78%
Бошњаци	1	0,50%	2	0,72 %	0,84%
Власи	0	0,00%	1	0,36 %	0,48%
останати	1	0,50%	0	0 %	1,04%
ВКУПНО:	208	100,00 %	276	100,00%	100,00%

Од дадената табела се гледа дека правичната застапеност на припадниците на заедниците е во целост запазена, но и натаму останува законска обврска со која заедниците ќе бидат структурално застапени согласно нивниот број.

3.2. Очекувано влијание

2023	2024	2025
Согласно важечките законски прописи Принципите на правична застапеност ќе бидат запазени со Годишниот план за вработување за 2023 година.	Согласно важечките законски прописи Принципите на правична застапеност ќе бидат запазени со Годишниот план за вработување за 2024 година.	Согласно важечките законски прописи Принципите на правична застапеност ќе бидат запазени со Годишниот план за вработување за 2025 година.

4. ПРИНЦИП НА ЕДНАКВИ МОЖНОСТИ НА ЖЕНИТЕ И МАЖИТЕ

Во Центарот за управување со кризи од аспект на родовата еднаквост, од вкупно **275 вработени**, 211 се мажи 77 се жени. Притоа од вкупно 40 вработени раководни административни службеници со високо образование, се мажи а 10 се жени, а од вкупно 151 вработени административни службеници со високо образование, 108 се мажи а 43 се жени. Од вкупно 12 вработени административни службеници со вишо образование, 11 се маж и 1 жена. Од вкупно 79 вработени административни службеници со средно образование, 63 се мажи а 16 жени. Додека пак од вкупно 1 вработен административен службеник со средно образование а е лице со посебни потреби, е 1 жена. Овие податоци се дадени во следната табела:

4.1.Преглед на вработените во ЦУК според половата застапеност, посебни потреби и образование

Работно место	Степен на образование на вработените во ЦУК									
	Високо		Вишо		Средно		Основно		Вкупно	
	Мажи	Жени	Мажи	Жени	Мажи	Жени	Мажи	Жени	Мажи	Жени
Раководно	28	12							28	12
Не раководно	105	45	5	1	58	19	1		169	65
Лица со посебни потреби						1				1
ВКУПНО	133	57	5	1	58	20	1		197	78

4.2. Очекувано влијание

2023	2024	2025
Родовата перспектива е вклучена во стратешкото планирање и буџетирање и ќе продолжи со зголемена ефикасност при креирање на политики и програми.	Воспоставување на ефективен и ефикасен систем на постигнување родова еднаквост преку унапредување на родовата перспектива согласно одредбите од Закон за еднакви можности на жени и мажи.	Воспоставен ефективен и ефикасен систем за постигнување родова еднаквост преку функционални механизми со индикатори за мерење на прогрес.

5.Развивање на заеднички функции

5.1.Развивање на политики и стратешко планирање е во надлежност на Секторот за аналитика, процени и стратешко планирање
<ul style="list-style-type: none">
⤴ координирација со активностите во процесот на подготовка и изработка на Годишната програма за работа на Центарот, подготвува и изработува анализи-извештаи (месечни и годишни) за реализација на Годишна програма за работа и месечните планови за работа на Центарот,
⤴ организирање, раководење и координирање со активностите во процесот на изработка и спроведување на стратешкото планирање
⤴ раководење со процесот на изработка на долгорочни и среднорочни планови и програми за развој на Системот за управување со кризи врз основа на принципите и процедурите од системот за планирање, програмирање, буџетирање и извршување (СППБИ).
⤴ обезбедување постојано следење на расположивите ресурси кои се потребни за реализација на поставените плански активности, нивно евидентирање во единствена база на податоци, алокација на истите и одредување на приоритети и изработува информации и извештаи до носителите на овластувања во системот за управување со кризи, при тоа ги запазува социо-економските аспекти.
⤴ организирање и спроведување на процесот на процена на фискалните импликации за програмите од среднорочниот план и врши нивно поврзување со буџетските можности, на Центарот и истражување други алтернативни можности за пристап до финансиски ресурси за исполнување на стратешките цели и приоритети.“
5.2.Подготовка и извршување на буџетот и управување со средства е во надлежност на Секторот за финансиски прашања
<ul style="list-style-type: none">
⤴ изготвување на финансиски планови, извештаи, буџет и други акти од областа на финансиското работење, нивно следење и контрола ;
⤴ изготвување на годишна завршна сметка;

- ⚡ давање предлози за воспоставување/укинување на ex-ante финансиска контрола со вршење на процена на ризик на процесите на финансиско управување и контрола;
- ⚡ координација на активности поврзани со утврдување на потребите за јавни набавки;
- ⚡ подготвување на план за јавни набавки и следење на истиот;

5.3. Управување со човечки ресурси – Во Центарот за управување со кризи, управувањето со човечки ресурси, е во надлежност на одделението за управување со човечки ресурси

- ⚡ изработување акти за внатрешна организација и систематизација и изменување и дополнување на истите;
- ⚡ подготвување на Годишен план за вработување на административните службеници за следната календарска година и Годишен план за административни обуки;
- ⚡ изработување на извештај за реализација на планот за вработување ;
- ⚡ предлагање и развивање на стратегија на Центарот во областа на управување со човечки ресурси ;
- ⚡ спроведување политики и принципи за еднакви можности за работа;
- ⚡ изработување на годишен план за соодветна и правична застапеност на припадниците на заедниците во Центарот;

5.4.Управување со информациски технологии е во надлежност на Секторот за информатика и телекомуникации

- обезбедување целосна информатичка и телекомуникациска поддршка,
- планирање, имплементирање, управување, администрација и одржување на информатичките системи на Центарот;
- планирање и реализирање на информатичка обука и континуирана информатичка поддршка на вработените во Центарот,
- одржување на телекомуникациските системи и системите за тревожење на населението, учествува во нивната изградба, развој и модернизацијата;
- мониторинг, следење и техничка поддршка за воспоставување на единствен комуникациско-информативен систем E-112,

5.5. Внатрешна ревизија е во надлежност на одделението за внатрешна ревизија

- ревизија на усогласеност на работењето на Центарот во согласност со законите, подзаконските, интерните акти и договори;
- ревизија на функционирањето на системот за внатрешна контрола;
- оценување на значајните фактори на ризик и давање совети за нивно намалување ;
- проверка на точноста, комплетноста и законитоста на сметководствената евиденција и финансиските извештаи ;

- процена на економичноста, ефикасноста и ефективноста на работењето и користењето на средствата во дефинирана област на активности или програми;
- изготвување на годишен извештај за извршените ревизии и активностите на внатрешната ревизија;

6. Прилог за утврдување на ризици

6.1. Ризици на ниво на стратешко планирање

Ризик	Веројатност на настанување на ризикот	Влијание на ризикот врз остварување на целите	Мерки за справување со ризикот
1. Доцнење со дефинирањето на стратешките приоритети и цели од страна на колегиумот на директорот	Средна	Средна	Навремено планирање и доставување на дневниот ред на колегиумот на директорот согласно временската рамка во Методологијата за стратешко планирање и Процедурата за стратешко планирање
2. Доцнење со доставување на податоци од страна на организационите единици за изработка на Анализата на состојбата	Средна	Средна	Навремено доставување на допис до организационите единици за доставување на податоците
3. Отсуство на следење на реализацијата на задачите од ГПР и оценување на постигнатиот напредок	Голема	Големо	Постојано инсистирање и потсетување до организационите единици за потребата од спроведувањето на процесот за следење и оценување на резултатите од реализацијата на утврдените задачи.
4. Изработка на ГПР на ЦУК и воспоставување на функционална поврзаност на стратешкото и краткорочното планирање со буџетскиот процес	Голема	Големо	Планирање, организирање и спроведување на интерни обуки со учесниците во планирачкиот процес

6.2. Ризици на ниво на потпрограма - Јакнење на капацитети на ЦУК и СУК

Ризик	Веројатност на настанување на ризикот	Влијание на ризикот врз остварување на целите	Мерки за справување со ризикот
<p>1.Доцнење со доставување на податоци:</p> <ul style="list-style-type: none"> - за искажани потреби за обуки и вежби на организационите единици на ЦУК - за искажани потреби за обуки и вежби на субјектите во Системот за управување со кризи 	Средна	Средна	Навремено доставување на допис до организационите единици и субјектите
<p>2.Отсуство на стандардизиран процес за изработката на повеќегодишен и годишен план за обуки и вежби во Системот за управување со кризи</p>	Средна	Средна	Планирање, организирање и спроведување на обуки за воспоставување на стандардизиран процес и изработка на процедури за истиот на национално ниво
<p>3.Ненавремено опремување и набавка на материјални средства на Секторот за обука за</p>	Голема	Големо	Наавремено опремување и набавка на материјални средства на Секторот за обука за управување со кризи

управување со кризи			
---------------------	--	--	--

6.3. Ризици на ниво на потпрограма Меѓународна соработка

Ризик	Веројатност на настанување на ризикот	Влијание на ризикот врз остварување на целите	Мерки за справување со ризикот
Необезбедени финансиски средства за упатување на претставници во Делегацијата НАТО Брисел	Висока	Висока	Обезбедување на средства од буџетот на РСМ

6.4. Ризици на ниво на потпрограма Единствен комуникациско - информациски систем

Ризик	Веројатност на настанување на ризикот	Влијание на ризикот врз остварување на целите	Мерки за справување со ризикот
1. Необезбедени средства за поправки и одржување на опремата за функционирање на Е-112 (информатичка, видео, телекомуникациска и друга опрема)	Средна	Средна	Обезбедување на средства од буџетот на РСМ

Изработил: Благоица Илиоска

Одобрил : д-р Стевко Стефаноски